

TSANOVA-GEČHEVA proti Bulharsku (č. 43800/12)

Rozsudek z 15. září 2015

Údajný nedostatečný přezkum provedený vnitrostátními soudy v souvislosti s ustanovením předsedy soudu. Stěžovatelka je soudkyně městského soudu v Sofii. Po určitou dobu vykonávala i funkci jeho místopředsedkyně *ad interim*. Jakmile byl vyhlášen konkurz na místo předsedy soudu, stěžovatelka se do něj přihlásila. Vrchní soudní rada (VSR) však vybrala jinou kandidátku. Kandidatura a nominace této kandidátky byla předmětem široké mediální diskuse, v níž bylo uvedeno, že byla blízkou přítelkyní ministra vnitra. Stěžovatelka napadla rozhodnutí VSR u Nejvyššího správního soudu, který ve formaci senátu tří soudců její žalobu přijal, avšak jen částečně, když konstatoval, že hlasování VSR bylo tajné. Pětičlenný senát Nejvyššího správního soudu tento rozsudek zrušil a znovu rozhodl tak, že odmítl žalobu stěžovatelky.

Před ESLP stěžovatelka napadala údajný nedostatečný rozsah soudní kontroly Nejvyššího správního soudu. Opírala se o ustanovení článku 6 odst. 1 Úmluvy.

Pokud šlo k aplikaci článku 6 odst. 1 Úmluvy, ESLP konstatoval, že ani toto ustanovení ani žádný z Protokolů k Úmluvě nezaručují právo být povýšen či vykonávat určité zaměstnání ve státní službě. Připustil však, že za okolností podobných těm v projednávaném případě, právo na výběrové řízení nebo řízení vedoucí k právnímu a spravedlivému povýšení může být považováno za právo zakotvené ve vnitrostátním právním řádu.

K rozsahu soudní kontroly a nedostatečné odůvodnění rozsudků Nejvyššího správního soudu, úkol ESLP spočíval pouze v prověření, zda stěžovatelka měla přístup k soudu, který odpovídal požadavkům článku 6 a zejména zda Nejvyšší správní soud vykonával soudní kontrolu v dostatečném rozsahu. ESLP konstatoval, že nejvyšší správní instance mohla rozhodnutí zrušit pro nezákonnost a vrátit spis VSR, aby se znovu vyjádřila k souladu s připomínkami, které Nejvyšší správní soud mohl formulovat, pokud šlo o případně zjištěné nesprávnosti. Nebyl však oprávněn kontrolovat všechny aspekty rozhodnutí VSR. Nemohl zejména kontrolovat všechny aspekty rozhodnutí VSR. Nemohl zejména, kromě případu zneužití pravomoci, znovu otevřít výběr VSR pokud šlo o otázku, kdo byl nejlepší kandidát na dané místo, a nemohl ani názor VSR nahradit. Nicméně, role článku 6 není zaručit přístup k soudu, který by mohl nahradit názor správních orgánů. V daném případě, pokud vnitrostátní právní praxe uznávala dostatečně širokou diskreční pravomoc VSR, pokud šlo o hodnocení kvality kandidátů a výběr nejvíce kvalifikované osoby na daný post, Nejvyšší správní soud prověřoval, zda při výběru nedošlo ke zneužití pravomoci. Správní soudci kontrolovali respektování podmínek výslovně uvedených v zákoně. Pokud šlo o charakter rozhodnutí VSR, to se týkalo nominace předsedy soudu, tedy otázky, která implikovala výkon diskreční pravomoci VSR, jež byl orgánem pověřeným zajistit autonomní gesci soudní moci, a to zejména v oblasti nominací a disciplinárního řízení soudců, a zajistit tak nezávislost výkonu spravedlnosti. Zákonodárce nadal tento orgán širokou diskreční pravomocí. Z tohoto pohledu bylo třeba rozhodnutí VSR respektovat stejným způsobem, jakým jsou respektována správní rozhodnutí. Kromě toho rozhodnutí VSR bylo vydáno v rámci výběrového řízení, které vykazovalo určitý počet procesních záruk. Pravidla týkající se průběhu řízení byla stanovena podrobně v zákoně a ve vnitřním řádu VSR, aby byl zajištěn transparentní výběr kandidátů, který byl zároveň spravedlivý a založený na profesních kvalitách kandidátů. Nejvyšší správní soud provedl kontrolu respektování zákonem daných pravidel, odpověděl na hlavní argumenty stěžovatelky, která ostatně nevznášela žádnou

námítku, která by se týkala blízkého vztahu jiné kandidátky s ministrem vnitra v souvislosti s její nominací. Nejvyšší soudní instance také potvrdila, že odůvodnění VSR bylo dostatečné. Vskutku, námítky týkající se absence transparentnosti a zásahu politické moci do výběrového řízení, jakož i kritéria formulovaná mezinárodními orgány v dané oblasti jsou zneklidňující. Nicméně, i když si ESLP byl vědom důležitosti výběrových řízení soudců a jejich dopad na nezávislost a řádné fungování spravedlnosti, nepříslušelo mu vyjadřovat se k výběru učiněnému VSR nebo ke kritériím, které měla být vzata v úvahu. Judikoval, že Nejvyšší správní soud provedl kontrolu, která byla z hlediska článku 6 Úmluvy dostatečná.